

کارآفرینی: افقی نو در آموزش پرستاری ایران

فرشته عراقیان مجرد^۱، اکرم ثناگو^۲، لیلا جویباری^{۳*}

۱. دانشجوی دکترای پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران
۲. دکتری پرستاری، دانشیار پرستاری، مرکز تحقیقات پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران
۳. دکتری پرستاری، دانشیار پرستاری، مرکز مطالعات و توسعه آموزش، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران

● پذیرش مقاله: ۹۵/۳/۹   ● دریافت مقاله: ۹۵/۲/۲۰

مختلفی را در بازار بخش خصوصی در حوزه های مراقبت، آموزش، پژوهش و کار اداری پیشنهاد می دهد (۲). برخی از مطالعات نشان می دهد که عدم صلاحیت در کارآفرینی یک مانع عمدی برای پرستارانی است که می خواهند به کارآفرین مبدل شوند (۳،۴). پرستاران کارآفرین ادعا می کنند که آموزش آنها مبتنی بر روش های تدریس سنتی پرستاری بوده است، و دانش کافی در مورد کارآفرینی برای آنها فراهم نمی کند (۴،۵). بررسی کارآیی آموزش کارآفرینی در ایجاد انگیزه کارآفرینی در دانشجویان دانشگاه مالزی موید آن بود که وظایف دانشگاهی، نگرش، و نقش در خانواده در ایجاد انگیزه کارآفرینی مؤثرند. اگرچه ارتباط شیوه های تدریس با انگیزه کارآفرینی در این مطالعه معنی دار نبوده است اما برنامه درسی با افزایش انگیزه برای کارآفرینی مرتبط بود. با توجه به اینکه توجه کنونی اکثر دانشگاهها روی آموزش کارآفرینی به عنوان نوش داروی مشکلات اقتصادی و تسریع کننده توسعه اقتصادی است لذا پیشنهاد می شود دانشکده های پرستاری نیز همگام با سایر دانشکده های پرستاری دنیا اقدام به آموزش

کارآفرینی به معنی ایجاد یا ارتقا و بهبودی چیزی با هدف تولید منافع برای فرد و جامعه است. این پدیده در دهه های اخیر با توجه به تحولات اقتصادی، نوآوری تکنولوژی و جهانی شدن گسترش یافته است. به منظور تعقیب این سناریوی جدید، پرستاران باید بدانند که حتی با مهارت های چندگانه، نیاز به رویارویی با چالش های جدید، به معنای بررسی فرصت ها و در نظر داشتن حیطه های جدیدی برای عمل، دارند (۱). کارآفرینی در بخش مراقبت های بهداشتی در حال حاضر پدیده جدیدی نیست. قبل از جنگ جهانی دوم، بسیاری از پرستاران به عنوان کارآفرین کار کرده اند. بعد از جنگ، پرستاران در بسیاری از کشورها در بخش خدمات عمومی به دلیل تغییرات اجتماعی و اقتصادی شروع به کار کرده اند. عوامل اجتماعی، سیاسی، اقتصادی مانند بحران اقتصادی، نارضایتی پرستاران با کار خود، و تغییرات در نیازهای سلامت مردم و مصرف کنندگان باعث شده که پرستاران بیشتری در طول چند دهه گذشته به سوی کارآفرینی روی آورند. یک پرستار به عنوان کارآفرین، خدمات پرستاری

برنامه‌های آموزشی پرستاری مبتنی بر دانش کاربردی و تمرکز بر فرسته‌های کارآفرینی باشد تا دانشجویان با چگونگی ایجاد کارآفرینی در پرستاری آشنا شوند. از طرفی اساتید هیأت علمی دانشجویان دکتری خود را تشویق به انجام تحقیقات پایان‌نامه‌ای در این خصوص نمایند. روسای دانشکده‌ها نیز با برپایی جشن کارآفرینی از تلاش‌های اساتید و دانشجویان موفق و فعال در این حوزه تقدیر نموده و با ارائه پاداش و اعطای گواهی کارآفرینی منجر به نهادینه نمودن کارآفرینی و افزایش انگیزه در سایرین به عنوان الگوهای کارآفرینی گردند. ضروری است سیاستگذاران آموزش عالی نیز به نقش کارآفرینی در دورنمای آینده پرستاری توجه داشته باشند و بودجه‌هایی نیز در خصوص کارآفرین نمودن دانشکده‌ها اختصاص دهند. از این‌رو می‌توان کارآفرینی را افقی نو در آموزش پرستاری دانست.

References:

1. Andrade Ade C, Dal Ben LW, Sanna MC. Entrepreneurship in Nursing: overview of companies in the State of São Paulo. *Rev Bras Enferm.* 2015; 68(1):35-9, 40-4.
2. Salminen L, Lindberg E, Gustafsson ML, Heinonen J, Leino-Kilpi H. Entrepreneurship Education in Health Care Education. *Educ Res Int.* 2014; 2014:1-8.
3. Drennan V, Davis K, Goodman C, Humphrey C, Locke R, Mark A, et al. Entrepreneurial nurses and midwives in the United Kingdom: an integrative review. *J Adv Nurs.* 2007; 60(5):459-69.
4. Elango B, Hunter GL, Winchell M. Barriers to nurse entrepreneurship: a study of the process model of entrepreneurship. *J Am Acad Nurse Pract.* 2007; 19(4):198-204.
5. Sankelo M1, Akerblad L. Nurse entrepreneurs' attitudes to management, their adoption of the manager's role and managerial assertiveness. *J Nurs Manag.* 2008;16(7):829-36.
6. Rengiah P. (dissertation). Effectiveness of entrepreneurship education in developing entrepreneurial intentions among Malaysian University students'. Lismore, New South Wales: Southern Cross University; 2013.

کارآفرینی نموده و آموزش کارآفرینی را از دوره‌های کارشناسی وارد برنامه‌های درسی پرستاری نمایند. تا دانشجویان نیز در مورد کارآفرینی و نقش آن در جامعه آگاهی کسب نمایند. تحقیقات آینده با استفاده از داده‌های کمی می‌تواند در مورد پیچیدگی‌ها و پویایی‌های موجود بر سر راه آموزش کارآفرینی و توسعه کارآفرینی دانشگاهی متتمرکز باشد. در این راستا نیز توصیه می‌شود اساتید هیأت علمی دارای دانش کارآفرینی، علاوه بر انجام مطالعات (به علت فقدان مطالعه در این خصوص در ایران) به جایگزینی روش‌های جدید آموزش به جای روش سنتی تدریس برای درک عمیق‌تر از کارآفرینی در دانشجویان بپردازند. پرورش تفکر و رفتارهای کارآفرینانه با استفاده از رویکردهای یادگیری تجربی و تلفیق با آموزش‌های الکترونیک می‌تواند منجر به ایجاد شایستگی مهارت و توسعه کارآفرینی در پرستاری شود.